

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
 "ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
 МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО
 УНІВЕРСИТЕТУ"

ПОГОДЖЕНО
 Заступниця директора з НР
Ліна МАНДРИК
 «01» 09 2025р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Директор коледжу
Володимир РИБАЧУК
 «01» 09 2025р.

Завідувачка відділення обліково-
 економічних дисциплін
Наталія СИГАЧОВА
 «01» 09 2025р.

Гарантка освітньо-професійної
 програми
Олена ПОТАПОВА
 «01» 09 2025р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
 З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**
 освітньо-професійний ступінь
 фаховий молодший бакалавр
 з підприємництва та торгівлі
 освітньо-професійна програма
 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"
 для здобувачів фахової передвищої освіти
 денної форми навчання

Циклова комісія торгівлі, менеджменту та готельно-ресторанної
 справи

Освітньо-професійна ступінь - фаховий молодший бакалавр

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»

Мова викладання – українська

Робоча програма розроблена на основі Освітньо-професійної програми "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» 07 «Управління та адміністрування», освітньо-кваліфікаційний рівень: фаховий молодший бакалавр, освітня кваліфікація: фаховий молодший бакалавр з підприємництва та торгівлі, затвердженої Вченою радою Миколаївського НАУ (протокол № 7 від 28.08.2013 р.) та педагогічною радою ВСП «Технологічно-економічного фахового коледжу Миколаївського НАУ» (протокол № 5 від 11.08.2013 р.)

Розроблено:
викладачем, спеціалістом вищої категорії, Оленою ПОТАПОВОЮ, ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж МНАУ».

завідувачкою навчально-виробничої практики, спеціалістом вищої категорії, Тетяною ПАВЛЕНКО, ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж МНАУ».

Розглянуто на засіданні циклової комісії торгівлі, менеджменту та готельно-ресторанної справи ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж МНАУ»
Протокол № 1 від 19.08.2015 року

Голова циклової комісії Олена ПОТАПОВА

Схвалено навчально-методичною радою ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»

Протокол № 1 від 30.08.2015 року

Голова навчально-методичної ради Лина МАНДРИК

1.Опис виробничої практики

<i>Найменування показників</i>	<i>Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</i>	<i>Характеристика навчальної практики</i>	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів –4,5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»		
	Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»	Курс 3-й	
		Семестр 6-й	
Загальна кількість годин – 135	Освітньо-кваліфікаційний рівень: фаховий молодший бакалавр	Аудиторних	
			90
		Самостійне вивчення	
			45
		Індивідуальні заняття	
		Вид контролю: залік	

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Основне завдання практики – узагальнення та вдосконалення знань і практичних навичок, отриманих здобувачами фахової передвищої освіти у процесі навчання. Безпосередня практична робота на посадах або дублером молодшого спеціаліста виробничого підрозділу бази практики. Здобувачі передвищої фахової освіти поглиблюють і закріплюють теоретичні знання та отримують практичні навички зі спеціальності; набувають досвіду організаційної роботи в колективі та вміння працювати в сільськогосподарському агроформуванні; ознайомлюються з сучасними технологіями, організацією виробництва і оплатою праці в ринкових умовах.

Під час проходження практики здобувач фахової передвищої освіти оформлює звітну документацію та пише звіт про виробничу практику.

Здобувачі спеціальності "Підприємництво" проходять виробничу практику на підприємствах, в організаціях та установах, які відповідають профілю їхньої підготовки. Метою виробничої практики є формування професійних умінь і навичок, закріплення, розширення та систематизація знань, отриманих у навчальному закладі, на основі вивчення ринкової економіки, наукової організації праці та управління, а також розвиток професійного мислення та організаторських здібностей.

За наявності вакантних місць на підприємствах здобувачі можуть бути зараховані на штатні посади за умови, що їхня робота відповідає програмі практики. Перед початком практики здобувачі повинні бути ознайомлені з програмою практики, формою та порядком ведення звіту-щоденника, а також отримати інструктаж з техніки безпеки та охорони праці.

Після завершення практики здобувачі подають у навчальний заклад звіт-щоденник, який містить виробничу характеристику від керівника практики з бази практики. Захист звіту проводиться у формі конференції з презентацією результатів проходження практики. Оцінка виставляється на основі результатів захисту звіту-щоденника.

Орієнтовний розподіл часу на виробничу практику 1

Практика у торговельних підприємствах

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		
		усього	авдиторно	самостійна робота
1	Загальна характеристика та основні напрями діяльності підприємства	20	15	5
2	Організаційні засади діяльності підприємства	14	10	4
3	Організація торговельно-технологічного процесу на підприємстві	14	10	4
4	Маркетингова діяльність підприємства	15	10	5
5	Аналіз асортименту товарів на підприємстві	15	10	5
6	Організація закупівель товарів на підприємстві	15	10	5
7	Організація збуту товарів на підприємстві	15	10	5
8	Конкурентоспроможність підприємства	27	15	12
Всього		135	90	45

Зміст програми виробничої практики

Тема 1. Загальна характеристика та основні напрями діяльності підприємства

Загальна характеристика підприємства: організаційно-правова форма, підпорядкованість, місцезнаходження, тип торговельного підприємства, його спеціалізація, розпорядок роботи, стан матеріально-технічної бази. Організаційно-правове забезпечення суб'єкта господарювання: засновницькі документи, їх зміст, порядок оформлення і реєстрації. Наявність пакета дозвільних документів.

Основні напрями господарської діяльності підприємства. Структура підприємства, форма власності, функції і завдання, основні показниками діяльності. Використання інформаційних технологій та спеціального програмного забезпечення при організації торговельно-технологічних процесів.

Зони діяльності підприємства. Макросередовище торговельного підприємства. Визначення форм інфраструктури, які опосередковують рух ділових відносин і потрібні для ефективного функціонування підприємства.

Стан охорони праці та пожежної безпеки, дотримання працівниками безпечного виконання робіт і санітарного стану підприємства. Формування висновків щодо дотримання вимог безпеки праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

Самостійна робота

Загальна характеристика підприємства: організаційно-правова форма, підпорядкованість, місцезнаходження, тип торговельного підприємства, його спеціалізація, розпорядок роботи, стан матеріально-технічної бази.

Зони діяльності підприємства. Макросередовище торговельного підприємства. Визначення форм інфраструктури, які опосередковують рух ділових відносин і потрібні для ефективного функціонування підприємства.

Тема 2. Організаційні засади діяльності підприємства

Організаційна структура підприємства. Склад і компетенція органів управління, порядок прийняття ними рішень. Пропозиції щодо удосконалення організаційної структури суб'єкта господарювання.

Структура та функції комерційної служби. Функції та розподіл завдань між окремими відділами, працівниками. Система організації праці комерційних працівників. Функціональні (посадові) обов'язки комерційних працівників.

Зовнішній та внутрішній контроль за діяльністю суб'єкта господарювання.

Самостійна робота

Пропозиції щодо удосконалення організаційної структури суб'єкта господарювання.

Функціональні (посадові) обов'язки комерційних працівників.

Тема 3. Організація торговельно-технологічного процесу на підприємстві

Структура торговельно-технологічного процесу на торговельному підприємстві.

Характеристика основних технологічних процесів: приймання товарів за кількістю та якістю, його документальне оформлення, проведення органолептичної оцінки якості товарів, приймання нереалізованих вчасно товарів від покупців; принципи і особливості організації зберігання товарів; технологія і документальне оформлення відпуску товарів покупцям. Оцінка відповідності виконання торговельно-технологічного процесу нормативно-правовим актам, що регулюють роботу підприємств торгівлі.

Основні напрями удосконалення організації торговельно-технологічних процесів на підприємстві.

Самостійна робота

Структура торговельно-технологічного процесу на торговельному підприємстві.

Оцінка відповідності виконання торговельно-технологічного процесу нормативно-правовим актам, що регулюють роботу підприємств торгівлі.

Основні напрями удосконалення організації торговельно-технологічних процесів на підприємстві.

Тема 4. Маркетингова діяльність підприємства

Організація та проведення маркетингових досліджень. Порядок проведення маркетингових досліджень, здійснюваних суб'єктом господарювання за напрямками: визначення величини ринків, їх кон'юнктури, дослідження конкурентів та конкурентоздатності, поведінки споживачів, споживчих властивостей товару.

Робота з вивчення купівельного попиту, кон'юнктури товарного ринку в зоні діяльності підприємства та використання одержаних матеріалів в оперативній роботі торговельного підприємства.

Визначення факторів, що впливають на формування товарної політики підприємства. Аналіз і визначення стадій життєвого циклу окремих груп продовольчих і непродовольчих товарів.

Цінова політика та маркетингові цінові стратегії підприємства. Порядок визначення цін на товари. Оцінка впливу цін на обсяги продажу товарів.

Дослідження ефективності політики маркетингових комунікацій.

Самостійна робота

Організація та проведення маркетингових досліджень.

Визначення факторів, що впливають на формування товарної політики підприємства. Аналіз і визначення стадій життєвого циклу окремих груп продовольчих і непродовольчих товарів.

Дослідження ефективності політики маркетингових комунікацій.

Тема 5. Аналіз асортименту товарів на підприємстві

Асортиментна політика підприємства, її основні стратегії.

Принципи планування та формування асортименту.

Аналіз асортименту товарів, що реалізується підприємством. Власні товарні марки, їх вплив на результати діяльності підприємства.

Ідентифікування продовольчих і непродовольчих товарів, пропонуваніх товаропостачальниками, оцінка споживних властивостей та визначення конкурентоспроможності товарів.

Система управління якістю товарів. Контроль за станом асортименту та його регулювання.

Система управління товарними запасами на підприємстві.

Самостійна робота

Аналіз асортименту товарів, що реалізується підприємством. Власні товарні марки, їх вплив на результати діяльності підприємства.

Ідентифікування продовольчих і непродовольчих товарів, пропонуваніх товаропостачальниками, оцінка споживних властивостей та визначення конкурентоспроможності товарів.

Тема 6. Організація закупівель товарів на підприємстві

Аналіз джерел закупівлі товарів. Методи пошуку та вибору постачальників. Формування бази наявних та потенційних постачальників.

Порядок встановлення договірних відносин з контрагентами. Вивчення змісту, порядку розробки, укладання та уточнення господарських договорів.

Порядок закупівлі товарів на підприємстві.

Порядок розрахунків за поставлені товари.

Аналіз товарного забезпечення підприємства згідно з укладеними господарськими договорами. Облік і контроль виконання договорів. Вивчення порядку складання претензій, позовів та їх задоволення.

Оцінка наслідків невиконання укладених договорів щодо асортименту й кількості товарів та їх вплив на результати фінансово-господарської діяльності підприємства.

Самостійна робота

Методи пошуку та вибору постачальників.

Вивчення змісту, порядку розробки, укладання та уточнення господарських договорів.

Оцінка наслідків невиконання укладених договорів щодо асортименту й кількості товарів та їх вплив на результати фінансово-господарської діяльності підприємства.

Тема 7. Організація збуту товарів на підприємстві

Аналіз форм і методів продажу товарів.

Цільові групи споживачів.

Канали просування товарів.

Організація оптового продажу через посередницькі структури.

Аналіз основних покупців, їх питома вага у товарообороті. Порядок встановлення господарських зв'язків із покупцями та їх документальне оформлення.

Аналіз методів товаропостачання на підприємстві. Система управління товаропостачанням, функції логістичної служби.

Формування замовлення на завезення товарів. Функціональні обов'язки агентів торговельних (комерційних). Порядок повернення покупцями нереалізованих у визначені терміни товарів.

Організація стимулювання збуту товарів та надання додаткових послуг покупцям.

Рекомендації з підвищення ефективності збутової діяльності підприємства.

Самостійна робота Аналіз форм і методів продажу товарів.

Цільові групи споживачів.

Організація оптового продажу через посередницькі структури.

Аналіз методів товаропостачання на підприємстві.

Функціональні обов'язки агентів торговельних (комерційних).
Рекомендації з підвищення ефективності збутової діяльності підприємства.

Тема 8. Конкурентоспроможність підприємства

Діагностика конкурентоспроможності суб'єкта господарювання. Зовнішнє і внутрішнє ринкове середовище підприємства. Стратегія і тактика поведінки підприємства на ринку, основні конкуренти. Переваги і недоліки підприємства в порівнянні з основними конкурентами. Оцінка конкурентних позицій суб'єкта господарювання.

Рекомендації з підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Розроблення заходів, спрямованих на покращення результатів діяльності підприємства.

Формулювання висновків та внесення пропозицій щодо покращення торговельної діяльності суб'єкта господарювання.

Самостійна робота

Зовнішнє і внутрішнє ринкове середовище підприємства. Стратегія і тактика поведінки підприємства на ринку, основні конкуренти. Рекомендації з підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Орієнтовний розподіл часу на виробничу практику 2

Практика на сільськогосподарських підприємствах

№	Назва виду робіт	Кількість годин	
		Аудиторні	Самостійні
1.	Ознайомлення з організаційно-виробничою структурою, обліково-економічної та комерційної діяльності	25	10
2.	Робота дублером	50	10
2.1.	Керівника колективу виробничого підрозділу та керівника підсобного підрозділу	15	2
2.2.	Комірника	6	2
2.3.	Відповідального працівника з контролю за якістю продукції	9	2
2.4.	Керівника служби з реалізації продукції, матеріально-технічного забезпечення і зовнішньоекономічних зв'язків	15	2
2.5.	Бухгалтера	5	2
3.	Оформлення звітної документації	15	25
Всього		90	45

ПРАКТИКА НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

1. Ознайомлення з організаційно-виробничою структурою, обліково-економічної та комерційної діяльності.

Ознайомлення з розміщення господарства, управлінською та виробничою структурою, спеціалізацією, виробничими та економічними показниками діяльності, комерційною діяльності підприємства.

2. Робота дублером

2.2. Робота дублером керівника колективу виробничого підрозділу та керівника підсобного підрозділу.

Ознайомлення з посадовими обов'язками керівника і спеціалістів виробничих підрозділів, технологічними процесами, внутрішньогосподарською організацією праці.

Участь у розстановці працівників, механізмів, контролювання якості робіт, приймання готової продукції, участь у нарахуванні заробітної плати, підведення підсумків виконання робіт та підготовці та проведенні виробничих нарад.

Ознайомлення з організацію обліку матеріальних цінностей і оперативного обліку у виробничому підрозділі.

Ознайомлення з посадовими обов'язками керівників і спеціалістів підсобних підприємств, спеціалізацією і потужністю підприємств, технологічними процесами, організацією праці, розпорядком дня, обліком і звітністю.

Участь в оформленні документів на приймання і відправку продукції (товар).

2.3. Робота дублером комірника

(завідувача продовольчого та матеріального складу).

Ознайомлення з організацією зберігання, порядком надходження і видачі товарно-матеріальних цінностей. Вивчення організації обліку товарно-матеріальних цінностей на складі. Зняття копій первинних документів та складання звіту про рух матеріальних цінностей.

Ознайомлення з організацією обліку на складах і порядком складання звіту про рух матеріальних цінностей.

2.4. Робота дублером відповідального працівника з контролю за якістю продукції.

Ознайомлення з дотриманням господарством державних стандартів на сільськогосподарську продукцію. Участь у роботі щодо визначення якості продукції органолептичним і вимірювальним способами у відборі середнього зразка на різні види продукції, проведені аналізів. Участь у складанні актів, оформлення сертифікатів та посвідчень.

2.5. Робота дублером керівника служби з реалізації продукції, матеріально-технічного забезпечення і зовнішньоекономічних зв'язків.

Ознайомлення та описання організації комерційної діяльності сільськогосподарського підприємства: обов'язки працівників, організація реклами, вивчення попиту та пропозиції, ціноутворення; господарські зв'язки, їх види та порядок налагодження; методи оптового продажу сільськогосподарської продукції, зокрема через товарні біржі, основні покупці продукції сільськогосподарського підприємства; оперативний облік і контроль за виконанням зобов'язань, угодами та договорами. Укладання договорів та угод, оформлення документації з оперативного обліку виконання договорів.

Ознайомлення та описання порядку забезпечення підприємств сільськогосподарською технікою, запасними частинами, паливом, мастилами, добривами та організація технічного обслуговування сільськогосподарської техніки. Участь в укладенні зовнішньоекономічних контрактів та оформлення документів із зовнішньоекономічних операцій.

2.6. Робота дублером бухгалтера.

Ознайомлення і складання документації з обліку касових документів, банківських та розрахункових.

Складання документів із нарахування заробітної плати.

Оформлення документів за розрахунками з бюджетом, податками і платежами, реалізацією продукції; введення розрахунків із покупцями і замовниками.

3. Оформлення звітної документації

Під час проходження виробничої практики здобувачі ведуть кожен день записи у щоденнику про виконану роботу, а керівник практики від бази практики виставляє оцінку та засвідчує її своїм підписом. Звіт пишуть згідно з програмою практики з дотриманням єдиного стандарту оформлення документації, висновок практиканта завіряє керівник господарства. Оформляють характеристику практиканту, яку дає керівник практики від господарства.

Орієнтовний розподіл часу на виробничу практику 3

Практика на переробних (заготівельних) підприємствах

№	Назва виду робіт	Кількість годин	
		Аудиторні	Самостійні
1.	Ознайомлення з організаційно-виробничою структурою, обліково-економічної та комерційної діяльності	25	10
2.	Робота дублером	50	10
2.1.	Керівника цеху з переробки основних видів продукції та заготівлі продукції.	15	2
2.2.	Відповідального працівника з контролю за якістю продукції	6	2
2.3.	Завідувача складу продукції та матеріалів	9	2
2.4.	Керівника служби з реалізації продукції, матеріально-технічного забезпечення і зовнішньоекономічних зв'язків	15	2
2.5.	Бухгалтера	5	2
3.	Оформлення звітної документації	15	25
Всього		90	45

ПРАКТИКА НА ПЕРЕРОБНИХ (ЗАГОТІВЕЛЬНИХ) ПІДПРИЄМСТВАХ

2.1. Ознайомлення з організаційно-виробничою структурою, обліково-економічної та комерційної діяльності.

Ознайомлення з виробничою й управлінською структурою, діловодством, виробничими й економічними показниками роботи та комерційною діяльністю переробного підприємства.

2.Робота дублером

2.2. Робота дублера керівника цеху з переробки основних видів продукції та заготівлі продукції.

Ознайомлення з посадовими обов'язками керівника цеху із переробки та заготівлі продукції, спеціалізацією та потужністю підприємства, технологічними процесами, організацією праці, розпорядком дня, прогнозуванням, обліком і звітністю.

Організація виробництва, контроль за якістю робіт і продукції.

Оформлення документів на прийняття та відправку продукції.

Участь у визначенні потреби в продукції, складання договорів та її постачання.

2.2 Робота дублером відповідального працівника з контролю за якістю продукції.

Ознайомлення з посадовими обов'язками відповідального працівника.

Ознайомлення з асортиментом продукції, яку випускає переробне підприємство, з основними показниками стандартів на дану продукцію.

Участь у визначення якості продукції, відборі зразків для аналізу.

Участь у складанні актів, оформленні сертифікатів та посвідчень якості продукції.

2.3. Робота дублером завідувача складу продукції та матеріалів.

Ознайомлення з організацією складського господарства, порядком зберігання продукції, її приймання та видачі.

Вивчення організації обліку продукції і тари на складах.

Взяти участь в оформленні результатів інвентаризації та розрахунків втрат при зберіганні.

Ознайомлення з організацією обліку на складах та складання звітності.

2.4. Робота дублером керівника служби з реалізації продукції, матеріально-технічного забезпечення і зовнішньоекономічних зв'язків.

Ознайомлення з організацією служби з реалізації продукції та матеріально-технічного забезпечення.

Участь у складанні програми збутової діяльності переробного (збутового) підприємства.

Ознайомлення з організацією взаємовідносин підприємства і товарної біржі чи брокерської контори, порядком участі підприємства у біржових торгах.

Участь в укладанні договорів. Участь в укладанні зовнішньоекономічних контрактів та оформленні документів із зовнішньоекономічних операцій.

2.5. Робота дублером бухгалтера.

Оформлення і складання документації з обліку касових документів, банківських та розрахункових.

Складання документів із нарахуванням заробітної плати.

Оформлення документів за розрахунками з бюджетом, податками і платежами, реалізацією продукції; введенням розрахунків із покупцями і замовниками.

3. Оформлення звітної документації

Під час проходження виробничої практики здобувачі ведуть кожен день записи у звіті-щоденнику про виконану роботу, а керівник практики від бази практики виставляє оцінку та засвідчує її своїм підписом. Звіт пишуть згідно з програмою практики з дотриманням єдиного стандарту

оформлення документації, висновок практиканта завіряє керівник господарства. Оформляють відрядження і характеристику практиканту, яку дає керівник практики від господарства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова

1. Буйницька О.П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання. – К: ЦУЛ, 2019. –240с
2. Грушко В.І. Фінанси та страхування. – К.: Ліра-К, 2020. – 660 с.
3. Гужва В. М. Інформаційні системи і технології на підприємствах: Навч. посібник. –К.: КНЕУ, 2019. – 400 с.
4. Єршоміна Н. В. Банківські інформаційні системи: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2020. – 270 с.
5. Зрезарцев М.П. Товарознавство непродовольчих товарів. Навч. посібник/ Зрезарцев М.П., Зрезарцев В.М., Параніч В.П. – К.: ЦУЛ, 2023. – 328 с
6. Інформатика (рівень стандарту). Підручник для 10 (11) класу закладів загальної середньої освіти Й. Я. Ривкінд, Т. І. Лисенко, Л. А. Чернікова, В. В. Шакотько. –К: “Генеза”, 2021 р. –144с
7. Інформатика (рівень стандарту): Підручник для 10 (11) класу закладів загальної середньої освіти Бондаренко О. О., Ластовецький В. В., Пилипчук О. П., Шестопалов Є. А.–Харків: «Ранок», 2022 р. – 175с
8. Інформатика (рівень стандарту). Підручник для 10 (11) класу закладів загальної середньої освіти. Руденко В. Д., Речич Н. В., Потієнко В. О. –Харків: «Ранок», 2020 р. –160с
9. Козловський В. О. Виробниче та комерційне підприємництво: Навч. посібник/ Козловський В. О., Лесько О. Й. – Вінниця: ВНТУ, 2023. –154 с.

10. Павленко Л. А. Корпоративні інформаційні системи: Навчальний посібник. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2021. – 260 с.
11. Писаревська Т. А. Інформаційні системи в управлінні трудовими ресурсами. – К.: КНЕУ, 2020. – 252 с.
12. Фінанси підприємств. Підручник / Курило О.Б., Бондаренко Л.П., Вівчар О.Й, Чубка О.М. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. — 340 с.

Допоміжна

1. Воронько-Невіднича Т. В., Кошулько А. В., Карасенко В. М. Особливості управління комерційною діяльністю аграрних підприємств. Приазовський економічний вісник. 2018. № 6 (11). С. 125-128.
2. Краус К.М., Краус Н.М., Манжура О.В. Електронна комерція та інтернетторгівля: навчально-методичний посібник. Київ: АграрМедіаГруп, 2021. 454 с.
3. Розумей С. Б., Голь А. О. Сутність та етапи комерційної діяльності підприємства. Економіка та управління підприємствами. 2018. Випуск 14. С.498-504.
4. Фінанси підприємств: підручник / Курило О.Б , Бондаренко Л.П., Вівчар О.І, Чубка О.М. –К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. –340 с.
5. Гужва В. М. Інформаційні системи в міжнародному бізнесі: Навч. посібник / В. М. Гужва , А. Г. Постєвой. – К.: КНЕУ, 2018. – 164 с.
6. Бірта Г. О. Товарознавство м'яса. Навч. посібник/ Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. – К. : ЦУЛ, 2022. – 164 с.
7. Дращиця С.А. Електронна комерція. Навч. посібник, 2021. 184 с
8. Івахненко С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту.: Навч. посібн. – К.: Знання Прес,

2020. – 349 с.

9. Пінчук Н. С. Інформаційні системи і технології в маркетингу: Навч. посібник / Н. С. Пінчук, Г. П. Галузинський, Н. С. Орленко. – К.: КНЕУ, 2023. – 328 с.
10. Сиротинська А. П. Інформаційні системи підприємств малого бізнесу: навч. посіб. / А. П. Сиротинська, І. Д. Лазаришина ; Нац. ун-т водного госп-ва і природокористування. – К. : ЦУЛ, 2021. – 264 с.
11. Організація торгівлі: підручник / Апопій В. В., Міщук І. П., Вербицький В. М. та ін. – К. : Вид-во ЦУЛ, 2024. – 632 с.
12. Фінанси підприємств: підручник / Курило О.Б , Бондаренко Л.П., Вівчар О.І, Чубка О.М. –К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. –340 с.
13. Фінанси підприємств: навч. посібник: практикум / Власова Н.О., П'ятак Т.В., Кочетова Т.І.; за наук. ред. проф. Власової Н.О. –Х.: Світ книг, 2020. –312 с.

Електронні ресурси

1. <http://stud.com.ua/informatika/> – інформаційний ресурс онлайн-підручників для студентів.

2. Операційні системи: Комп'ютерний практикум [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. ступеня Бакалавр спеціальності 124 «Системний аналіз. 2-ге вид., допов. і переробл./ КПП ім. Ігоря Сікорського ; А.Є.Коваленко. Електронні текстові дані (1 файл: 1.86 Мбайт). Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019., 231 с.

3. Операційні системи: Контрольні завдання до модульної контрольної роботи [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності 124 «Системний аналіз», спеціалізацій «Системний аналіз та управління», «Системний аналіз фінансового ринку». 2-ге вид., допов. і переробл./КПП ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: А.Є.Коваленко. Електронні текстові дані (1 файл: 0.38 Мбайт). Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2018.,

50 с.

4. Операційні системи: [Електронний ресурс] підручник для студ. ступеня Бакалавр спеціальності 124 «Системний аналіз, 2-ге вид., допов. і переробл./А. Є. Коваленко ; КПІ ім. Ігоря Сікорського ; Електронні текстові дані (1 файл: 6,79 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019., 672 с.

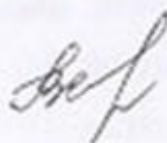
Розробники програми:

викладач, спеціаліст вищої категорії,
ВСП «Технологічно-економічний
фаховий коледж МНАУ»

Олена ПОТАПОВА

завідувачка навчально-виробничої практики,
спеціаліст вищої категорії,
ВСП «Технологічно-економічний
фаховий коледж МНАУ»

Тетяна ПАВЛЕНКО